

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NT-301-00368

Den 6. februar 2014

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i brev af 15. januar 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 101 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra René Christensen (DF).

Spørgsmål nr. 101 (alm. del)

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 14/1-14 fra Danmarks Jægerforbund om faktaark for sæler og lovgivningen, jf. FLF alm. del - bilag 107.

Svar

Både gråsæl og spættet sæl er omfattet af habitatdirektivets bilag II og V. Det forpligter Danmark til at sikre begge arter en gunstig bevaringsstatus. Bilag II er arter, hvis bevaring kræver udpegning af særlige bevaringsområder også kaldet for Natura 2000-områder. I Natura 2000 områder, hvor sæler er på udpegningsgrundlaget, er Danmark forpligtet til at bevare og om nødvendigt understøtte bestandene. Der må således ikke gives tilladelser m.v., der kan skade bestande eller levesteder i områderne. Bilag V er arter, for hvilke miljøministeren iværksætter nødvendige foranstaltninger for at sikre, at indsamling og udnyttelse er forenelig med hensynet til at bevare disse arter. For gråsælens vedkommende er bevaringsstatus i øjeblikket ugunstig, hvilket skærper kravene til denne arts beskyttelse i Danmark. Spættet sæl har gunstig bevaringsstatus.

Danmark har også indgået bindende aftaler med en række nabolande, der sætter rammer for forvaltning af sæler i Vadehavet (den trilaterale Vadehavs aftale om sæler) samt i Østersøen, Bælthavet og Kattegat (HELCOM).

Gråsælen blev totalfredet i 1967 og spættet sæl tilsvarende i 1977. De blev fredet, fordi bestandene efter længere tids jagt var stærkt reduceret. Gråsælen blev på fredningstidspunktet betragtet som udryddet i Danmark. Spættet sæl er efterfølgende i to omgange blevet ramt af sygdommen sælpest, der begge gange halverede bestanden. Selvom antallet af sæler de senere år er steget, anses både spættet sæl og gråsæl fortsat for at være sårbare over for jagt, bifangst og forstyrrelse.

Miljøministeren kan med hjemmel i lov om jagt og vildtforvaltning fastsætte jagttid på spættet sæl, men det skal ske under hensyntagen til begrænsninger i habitatdirektivet og andre internationale aftaler. Jagt eller regulering af sæler kræver således, at medlemslandene efter habitatdirektivet overvejer, hvordan dette er foreneligt med opretholdelse eller sikring af gunstig bevaringsstatus for

sælerne, og om nødvendigt træffer foranstaltninger af hensyn hertil, jf. artikel 14 og bilag V. Der er ingen aktuelle planer om at indføre jagttid på sæler.

Derudover kan der ske regulering af vildt, der gør, eller vil gøre skade på f.eks. afgrøder eller flora og fauna. Regulering er altså en undtagelse fra de generelle regler om fredning og jagt.

Inden for rammerne heraf er der i Danmark i 2005 udarbejdet en forvaltningsplan for sæler, der fastsætter forvaltningspraksis. I henhold til denne er det i dag muligt at regulere spættet sæl, hvor den gør skade på fiskeriet, mens gråsælen ikke kan reguleres. Gråsælen var i 2005 en sjælden art i Danmark. Ynglebestanden er stadigvæk meget lille (under 10 årlige ynglepar). Men antallet af strejfende gråsæler i danske farvande er de senere år vokset, og er ifølge nogle fiskere nu lokalt et problem for erhvervet.

Der mangler imidlertid dokumentation for problemernes omfang og for, hvor i landet de finder sted. Dette kortlægges derfor i en række forskningsprojekter, der udføres af DTU-Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, DTU og DCE, Aarhus Universitet. Resultaterne, der forventes klar ultimo 2015, vil indgå i arbejdet med at revidere den eksisterende forvaltningsplan for sæler.

Med henblik på at imødekomme de problemer fiskerne rapporterer, har Naturstyrelsen d. 28. januar 2014 med Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Jægerforbund, interesseorganisationer og andre myndigheder drøftet, hvad man her og nu kan gøre for at løse de problemer, som nogle kystfiskere oplever med gråsæler. I den forbindelse har det også været drøftet, under hvilke vilkår og omstændigheder en eventuel regulering vil kunne finde sted.

Det er Naturstyrelsens forventning, at der ved udgangen af første kvartal 2014 foreligger et brugbart forvaltningsredskab til midlertidig håndtering af de af fiskerne rapporterede lokale problemer med gråsæler.

Danmarks Jægerforbund har tilbudt at bistå i forvaltningen af sæler i Danmark. De af forbundet stillede betingelser herfor, kan dog ikke alle opfyldes på nuværende tidspunkt. Det gælder eksempelvis betingelsen om, at nedlagte sæler skal kunne anvendes til menneskeføde og beklædning.

Spørgsmålet er forelagt Fødevarestyrelsen, der oplyser at bestemmelser for indretning og drift i virksomheder, der markedsfører animalske fødevarer, er fastsat i Hygiejneforordningen for animalske fødevarer. Forordningen fastsætter bl.a. bestemmelser for slagtning og slagtemæssig behandling af de dyr, der er defineret i samme forordning. Sæler er imidlertid ikke defineret i EU-hygiejnelovgivningen, og der er derfor ikke fastsat særlige hygiejne-regler for slagtning og slagtemæssig behandling af sæler til konsum. Hvis sæler skal kunne anvendes som menneskeføde, vil det derfor kræve, at der fastsættes nationale bestemmelser herom.